

Súd: Krajský súd Žilina  
Spisová značka: 11Co/420/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112233508  
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2014  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková  
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5112233508.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpenému Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7C/245/2012-91 zo dňa 28.05.2014, takto

### rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

### o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa na zaplatenie majetkovej škody vo výške 175,- eur a na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 497,88 eur zamietol, odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Zároveň zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania.

Z vykonaného dokazovania mal okresný súd zistené, že o návrhu navrhovateľa ako oprávneného zo dňa 16.09.2010 na zmenu súdneho exekútora, doručeného súdu v období od 16.09.2010 do 27.09.2010, bolo rozhodnuté dňa 11.07.2011 tak, že exekučný súd vyhovel návrhu na zmenu súdneho exekútora a poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Podľa okresného súdu bolo nepochybné, že k rozhodnutiu o návrhu navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora, zo strany exekučného súdu, došlo po zákonom stanovenej lehote s omeškaním minimálne 256 dní (cca 9 mesiacov) po doručení návrhu navrhovateľa zo dňa 16.09.2010 exekučnému súdu, teda exekučný súd sa dopustil nesprávneho úradného postupu.

Okresný súd sa tak v ďalšom zaoberal naplnením ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, existenciou škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinnou súvislosťou medzi škodou a nesprávnym úradným postupom.

V tejto súvislosti okresný súd poukázal, že občianskoprávne konanie je ovládané zásadou prejednávajúcej, ktorú je treba chápať tak, že tvrdiť rozhodné skutočnosti a navrhovať o nich dôkazy je zásadne vecou účastníkov konania (§ 120 ods. 1 O. s. p.). Nesplnenie tejto povinnosti je pravidelne sankcionované rozhodnutím, ktoré vyznieva nepriaznivo pre účastníka, ktorý tzv. dôkazné bremeno neunesol. Teória procesného práva podmieňuje úspech účastníka konania v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania je ustanovenie § 120 ods. 1 veta prvá O. s. p., podľa ktorého účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Uvedené ustanovenie stanovuje dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní, t. j. povinnosť

označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Dôsledkom neunesenia dôkazného bremena je nepriaznivý výsledok sporu, ktorý postihuje toho účastníka, na ktorom spočívalo dôkazné bremeno a ktorý sa dostal do dôkaznej núdze (neponúkol alebo nevedel ponúknuť súdu také dôkazné prostriedky, ktorými by sa preukázali pre výsledok sporu rozhodujúce skutočnosti). Neobjasnené skutkové okolnosti sa považujú za nedokázané, resp. za vyvrátené. Podľa okresného súdu dôkazné bremeno v danom prípade bolo na navrhovateľovi, ktorý bol povinný preukázať, okrem existencie nesprávneho úradného postupu, ďalej existenciu škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Okresný súd nemohol vychádzať v konkrétnom prípade z navrhovateľom tvrdených celkových nákladov na správu jeho pohľadávok prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, na udržiavanie a správu informačného systému, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde, ktoré v kontexte prejednávanej veci navrhovateľ vyjadril v paušalizovanej sume, ktorá mala pripadať na ten ktorý konkrétny prípad, a to z dôvodu osobitosti každého jednotlivého prípadu. Okresný súd ďalej dôvodil, že navrhovateľ v konaní napokon ani nekonkretizoval, ktoré z uvedených nákladov v súvislosti s prejednaným konkrétnym prípadom vynaložil. Navyše navrhovateľ vôbec ani akýmkoľvek spôsobom nepreukázal vznik ním tvrdených celkových nákladov, resp. v konaní neoznačil jediný dôkaz, z ktorého by vznik akýchkoľvek ním tvrdených nákladov vyplýval. Okresný súd tak musel konštatovať, že pre prípadný záver súdu o vzniku takýchto nákladov nie je postačujúca samotná existencia možnosti vzniku takýchto nákladov, pretože tento vznik musí byť navrhovateľom bezpochybné preukázaný. Okresný súd tak musel v tomto prípade konštatovať, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno, ktoré ho v konaní podľa ust. § 120 ods. 1 O. s. p. zaťažovalo na preukázanie vzniku ním tvrdenej majetkovej škody.

Okrem už uvedeného okresný súd považoval za potrebné poukázať ešte na to, že predmetné reálné náklady navrhovateľa nemôžu byť považované za faktickú škodu, pretože sú nepochybne vynakladané v súvislosti s podnikateľskou činnosťou navrhovateľa, ktorou je v prevažnej miere, ako to sám navrhovateľ v návrhu konštatoval, poskytovanie krátkodobých úverov. Tiež konštatoval, že navrhovateľ tak tieto náklady vynakladal v príčinnej súvislosti s realizáciou predmetu svojej obchodnej činnosti, čo nemožno považovať za škodu mu vzniknutú. Podľa okresného súdu z hľadiska priamej príčinnej súvislosti tak zo strany navrhovateľa nebolo v prejednanom prípade opätovne preukázané, že by navrhovateľ zamestnal akéhokoľvek zamestnanca, resp. že by prevádzkoval akýkoľvek informačný systém, práve z dôvodu dotknutého exekučného konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 18Er/376/2006, resp. jeho časti pripadajúcej na obdobie od 16.09.2010 do 11.07.2011 (t. j. navrhovateľom vytýkaného obdobia nečinnosti exekučného súdu). Ďalej okresný súd dôvodil, že je možné naopak vychádzať z toho, že ak aj navrhovateľ v dotknutom období vôbec zamestnával akéhokoľvek zamestnanca, ako aj prevádzkoval akýkoľvek informačný systém, z dôvodu správy pohľadávok (čo však opätovne navrhovateľ nepreukázal), takéhoto zamestnanca by zamestnával, resp. by prevádzkoval takýto informačný systém, aj v prípade, že by exekučný súd v dotknutej veci rozhodol o zmene súdneho exekútora v zákonom ustanovenej lehote.

Okresný súd tak dospel k záveru, že pokiaľ ide o navrhovateľom uplatnený nárok na náhradu majetkovej škody, navrhovateľ nepreukázal naplnenie ďalších dvoch predpokladov (vznik škody a príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) pre vznik zodpovednosti odporcu za škodu. Preto okresný súd návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie sumy 175,- eur z titulu majetkovej škody zamietol.

Pokiaľ sa týka navrhovateľom tvrdenej nemajetkovej ujmy, ktorej náhradu si návrhom navrhovateľ uplatnil, okresný súd v prvom rade poukázal na znenie citovaného ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 514/2013 Z. z., podľa ktorého v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučiním vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

V súvislosti s uvedeným okresný súd poukázal na to, že nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje vždy a automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov

(čl. 48 ods. 2 Ústavy SR). Podľa okresného súdu sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Musí ísť o významné prieťahy v konaní, ktoré možno kvalifikovať ako zbytočné prieťahy, neefektívny postup (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/2002 a I. ÚS 63/2000). Ak neexistuje príčinná súvislosť medzi postupom súdu a porušením základného práva alebo slobody, treba považovať takú sťažnosť za zjavne neopodstatnenú. Samotná dĺžka konania sama o sebe ešte nemusí bez ďalšieho znamenať závažné porušenie práv sťažovateľa (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 476/2012, IV. ÚS 92/2004, III. ÚS 168/2005, II. ÚS 93/2003). Taktiež nie každé porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov má takú intenzitu, na základe ktorej by bolo možné automaticky pristúpiť k priznaniu odškodnenia vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch. Toto je aj explicitne vyjadrené v citovanom ustanovení § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. S prihliadnutím na vyššie uvedený výklad a ďalej uvedené skutkové okolnosti prípadu, okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade je postačujúce samotné konštatovanie porušenia práva navrhovateľa bez priznania nemajetkovej ujmy. Pri tomto závere okresný súd vychádzal, prihliadajúc na nasledovné skutkové okolnosti. Okresný súd poukázal na to, že implicitne z citovaného ustanovenia § 44 ods. 8 a 9 EP vyplýva povinnosť pôvodného súdneho exekútora riadne vykonávať úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora. Podľa okresného súdu je nepochybné tak aj v danom prípade, že pôvodný súdny exekútor bol povinný tieto úkony vykonávať až do času rozhodnutia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora a o poverení nového súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého vykonaním exekúcie. Navrhovateľ nijakým spôsobom nepreukázal svoje skutkové tvrdenia, že na jeho strane mohli vzniknúť dôvodné obavy o právny a faktický osud pohľadávky nútene vymáhanej pôvodným súdnym exekútorom JUDr. Jozefom Rišianom, t. j. že by tento vykonával jednotlivé úkony exekúcie subjektívne neefektívne alebo s omeškaním, resp. že by tento porušoval svoje povinnosti súdneho exekútora pri vykonávaní tejto konkrétnej exekúcie. Z uvedených dôvodov tak podľa názoru prvostupňového súdu nemohlo objektívne posudzované dôjsť u navrhovateľa k vzniku ním tvrdených následkov v podobe vnútorných zásahov do spoločnosti, ovplyvňovania podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenia jeho práv, straty legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, straty dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky, ktorými odôvodňoval vznik nemajetkovej ujmy. Súčasne okresný súd vzal do úvahy aj skutkové okolnosti na strane samotného navrhovateľa. Je všeobecne známou skutočnosťou (§ 121 O. s. p.), že navrhovateľ poskytoval v rozhodnom čase (a aj v súčasnosti naďalej poskytuje) spotrebiteľské úvery vo veľkom objeme v rádovo desiatkach tisíc prípadov (čo vyplýva aj zo skutočnosti, že navrhovateľ podal viac ako 43.000 obdobných návrhov ako v prejednávanej veci), pričom z tejto činnosti pri ním poskytovaných úverových podmienkach dosahoval (dosahuje) aj napriek vyššej miere podnikateľského rizika nepochybne značný zisk. V danom prípade podľa prvostupňového súdu u navrhovateľa bez najmenších pochybností nešlo o súdne konanie, ktoré by malo pre neho existenčný význam (ako je to napr. v konaniach vo veciach osobného stavu, či pracovno-právnych). Preto určité, nie však z pohľadu času podľa názoru súdu osobitne významné, zbytočné prieťahy v jednotlivom dotknutom konaní exekučného súdu tak nemohli akýmkoľvek spôsobom vyvolať u navrhovateľa ním tvrdené následky.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p., o ktorých súd rozhoduje na návrh. Odporca ako úspešný účastník si právo na náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu trovy nevyplyvajú, preto okresný súd odporcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namietal, že v konaní došlo k vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Súd prejednal vec v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu. Navrhovateľ riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súd preto nemohol postupovať podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a vec prejednať v neprítomnosti navrhovateľa. Ak tak spravil, odňal tým navrhovateľovi právo na konanie pred súdom. Poukazuje na ust. § 15 O. s. p. Navrhovateľ uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu,

nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove. Tiež poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. Konečné rozhodnutie vo veci neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Navrhovateľ podáva proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolanie, pričom v čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, čo zakladá porušenie práva navrhovateľa na súdnu ochranu. Navrhovateľ nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Navrhovateľ sa nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Za takejto procesnej situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Súd rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Navrhovateľ ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Navrhovateľ ďalej namieta, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, čím bolo porušené právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Ak odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu v zmysle ust. § 114 ods. 3 O. s. p., mal súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p. Skutkovým základom sa mal stať navrhovateľom tvrdý skutkový stav. Namiesto toho súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám, ignorujúc ust. § 153b O. s. p.

Súd ignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správu informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje. V tejto časti je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, je prejavom svojvôle súdu a je ho potrebné ako arbitrárne zrušiť. Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutie súdu bolo odôvodnené. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Navrhovateľ nesúhlasí ani s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za to dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Navrhovateľ hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo. Navrhovateľa nepoučil podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Množstvo dôkazov vzniklo po podaní žaloby, pretože aj po podaní žaloby škoda narastá. Tieto dôkazy nemohol navrhovateľ predložiť, pretože nebol súdom poučený a informovaný.

Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, súd v rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práv na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Rozhodnutie súdu je vnútorne rozporné, napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi.

Odvolateľ namietal, že predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav ekonomickej univerzity Bratislava, ktorým je preukázaný nesprávny úradný postup a jeho dopady spôsobené znížením jeho majetku. Preto ak navrhovateľ podľa okresného súdu nepreukázal, že by mu vznikla akákoľvek škoda, potom nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s priloženým znaleckým posudkom. Samotný znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že navrhovateľ zadal vypracovanie posudku ešte 01.03.2013, pričom tento posudok bol vypracovaný po viac ako roku z dôvodu náročnosti.

K zamietnutému návrhu na prerušenie konania uviedol, že tento bol zamietnutý, avšak súd nerozhodol osobitne o tomto návrhu, hoci bol povinný takto rozhodnúť.

Na základe uvedených dôvodov žiada, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec okresnému súdu na opätovné prejednanie.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver.

V zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

V tejto súvislosti krajský súd poukazuje, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Navrhovateľ zrejme tým, že podáva hromadné podania, dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podstatná časť odvolacích námietok navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. Krajský súd v Žiline, ako súd nadriadený, rozhodol uznesením č. k. 8NcC/154/2013-21 zo dňa 8. marca 2013, že zákonná sudkyňa Okresného súdu Žilina JUDr. Gabriela Dúbravková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci. Od vydania tohto rozhodnutia, v ktorom krajský súd podrobne uviedol dôvody, pre ktoré zákonnú sudkyňu možno považovať za nestrannú zo subjektívneho aj objektívneho hľadiska, nedošlo k žiadnym novým skutočnostiam majúcim vplyv na nestrannosť zákonnej sudkyne.

V súdnej veci okresný súd správne konštatoval, že krajský súd ako nadriadený posudzoval opodstatnenosť možnosti vzniku pochybnosti o nezaujatosti zákonného sudcu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. O tejto otázke teda súdy právoplatne rozhodli, pričom ide o otázku, ktoré sú súdy v zmysle príslušných ustanovení O. s. p. oprávnené posudzovať.

Za nedôvodné považuje odvolací súd odvolacie námietky navrhovateľa smerujúce proti rozhodnutiu okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania, keďže odvolateľ namietal procesný postup súdu, spočívajúci v tom, že nerozhodol o návrhu na prerušenie konania samostatným rozhodnutím, pričom nijaké ustanovenie O. s. p. nestanovuje, že o tomto procesnom návrhu musí

súd rozhodnúť osobitným rozhodnutím. Ani pri výklade ustanovení, týkajúcich sa procesného postupu súdu pri vyhlasovaní rozsudku, ktorý obsahoval výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, nemožno konštatovať, že takýto postup by odporoval zmyslu a účelu ustanovení O. s. p., týkajúcich sa rozhodovania o procesnom návrhu pri vyhlasovaní konečného rozhodnutia. Zároveň odvolací súd konštatuje, že odvolateľ nijakým spôsobom nenapadol vecné dôvody pre vydanie procesného rozhodnutia o prerušení konania.

Hoci aj okresný súd rozhodol o návrhu na prerušenie konania (jeho zamietnutí) spolu s vydaním rozhodnutia vo veci samej, vzhľadom na nedôvodnosť tohto návrhu a vecnú správnosť tohto rozhodnutia, nezakladá postup okresného súdu vadu konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej.

Navrhovateľ opakovane namieta postup okresného súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, keď okresný súd napriek jeho neprítomnosti vykonal pojednávanie, hoci boli splnené podmienky pre odročenie pojednávania, neoboznámil ho s vykonanými dôkazmi, neumožnil mu byť oboznámený s obsahom prednesov protistrany, vyjadriť sa k nim, navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení, odňal mu možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí ísť však o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Je právom a zároveň povinnosťou účastníka zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu.

V zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Dôvody uvedené navrhovateľom nebolo možné považovať za dôležité dôvody pre odročenie pojednávania. Podanie návrhu na prerušenie konania nie je spôsobilým dôvodom pre odročenie pojednávania, keď o takomto návrhu možno rozhodnúť priamo na pojednávaní, ako to okresný súd aj urobil. Predvolanie na nariadený termín pojednávania bolo navrhovateľovi, ako aj jeho právnomu zástupcovi, doručené včas, viac ako 5 dní pred termínom pojednávania.

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní. Svoje oprávnenia môže účastník realizovať za predpokladu, že sa pojednávania zúčastní. Za odňatie možnosti konať pred súdom ako odvolací dôvod možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka. Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Tým si sami zmarili možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia, a to najmä možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a tvrdeniam protistrany, právo na poučenia v zmysle ust. § 118 ods. 2 O. s. p., ako aj v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p., ktoré sa realizujú spravidla na pojednávaní (vo vzťahu k prítomným účastníkom).

Okresný súd postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa.

Dôvodné nie sú ani tvrdenia odvolateľa, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania. Zo zápisnice o súdnom pojednávaní vyplýva, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 18Er/376/2006, ktorého dôkazu sa dovoľával samotný navrhovateľ.

Tvrdenie odvolateľa, že v danej veci bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, je zmätočné, keďže v danej veci k takémuto stavu nedošlo.

Nedôvodná je aj odvolacia námietka navrhovateľa o povinnosti súdu rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p., keďže odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu. Vydať rozsudok pre zmeškanie v zmysle ust. § 153b O. s. p. je možnosťou, nie povinnosťou okresného súdu. Takéto riešenie prichádza do úvahy iba v prípade, ak navrhovateľom tvrdený skutkový stav, ktorý sa stáva skutkovým základom rozsudku, považuje súd za nesporný. V danej veci to však konštatovať nemožno.

Odvolacie námietky navrhovateľa sa v prevažnej časti nedotýkajú hmotnoprávných dôvodov, pre ktoré okresný súd žalobu zamietol.

Hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie podmienok pre vznik nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ktorými sú: 1. nesprávny úradný postup, 2. vznik škody, 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Krajský súd sa stotožnil s čiastkovým záverom okresného súdu o konštatovaní existencie nesprávneho úradného postupu ako jednej z troch podmienok vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom a v tomto smere považuje odvolanie navrhovateľa za zmätočné, nakoľko odvolateľ tvrdil, že porušenie práva nekonštatoval.

Vychádzajúc zo skutkových tvrdení navrhovateľa, ktorými je súd viazaný, navrhovateľ odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty na rozhodnutie o žiadosti o zmene exekútora.

Okresný súd dostatočne vyhodnotil nedodržanie 30-dňovej zákonnej lehoty na rozhodnutie o žiadosti o zmene exekútora.

Vychádzajúc zo znenia ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku zákon ustanovoval pre súd lehotu 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Návrh na zmenu exekútora bol súdu doručený dňa 16.09.2010 a súd rozhodol dňa 11.07.2011. Možno teda konštatovať nedodržanie zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty, čo sa v zmysle dikcie ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. považuje za nesprávny úradný postup ako správne konštatoval prvostupňový súd. Zároveň však krajský súd rovnako ako prvostupňový súd konštatuje, že samotná existencia nesprávneho úradného postupu nezakladá sama o sebe vznik nároku navrhovateľa na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, keď, ako krajský súd už vyššie konštatoval, všetky uvedené podmienky pre vznik nároku musia byť splnené kumulatívne.

Pokiaľ ide o konštatovanie okresného súdu o preukázaní prietahov, keďže okresný súd nekonal celkom plynule, avšak tieto zbytočné prietahy v konaní nie sú osobitne významné tak, aby mohli akýmkoľvek spôsobom vyvolať u navrhovateľa ním tvrdené následky, tak s týmto záverom okresného súdu sa stotožnil aj odvolací súd.

Prvostupňový súd správne uzavrel, že k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu prietahov v konaní a nevydania rozhodnutia v zákonnej lehote došlo, avšak pre vznik nároku navrhovateľa by museli byť kumulatívne naplnené ďalšie podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci - vznik škody a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom, ktorých existenciu navrhovateľ nepreukázal podľa prvostupňového súdu, s ktorým záverom sa odvolací súd stotožnil.

Okresný súd vo svojom rozhodnutí podrobne zdôvodnil neunesenie dôkazného bremena zo strany navrhovateľa, pokiaľ ide o vznik škody a príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom.

Vo vzťahu k tomuto konštatovaniu sa odvolací súd stotožňuje so záverom okresného súdu o neunesení dôkazného bremena zo strany navrhovateľa vo vzťahu k uvedeným podmienkam.

Účastník sporového konania má v zásade dve základné povinnosti v konaní vyplývajúce z ust. § 120 ods. 1 O. s. p.. Je to 1. povinnosť tvrdenia, teda tvrdiť skutkové okolnosti preukazujúce dôvodnosť jeho nároku a 2. povinnosť dôkazná - tieto skutkové tvrdenia preukázať navrhnutými alebo predloženými dôkazmi. Je na navrhovateľovi, akým spôsobom si túto povinnosť splní, procesným dôsledkom neunesenia dôkaznej povinnosti je zamietnutie návrhu.

Odvolací súd konštatuje, že navrhovateľ v konaní nepredložil a nenavrhol na preukázanie vzniku škody a príčinnej súvislosti žiadne relevantné dôkazy, ktoré by viedli k záveru o vzniku majetkovej škody a existencii príčinnej súvislosti.

Navrhovateľ špecifikoval majetkovú škodu vyčíslením čiastkových položiek ako nákladov na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému, na udržiavanie a správu informačného systému, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným exekútorom, na administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné, telekomunikačné výdaje a poštovné. Ide iba o všeobecné tvrdenia navrhovateľa, pričom nie je zrejmé, ako postupoval pri vyčíslení jednotlivých položiek. Na preukázanie uvedených nákladov nenavrhol ani nepredložil jediný dôkaz.

Rovnako navrhovateľ (dostatočne a logicky) netvrdil ani nepreukázal príčinnú súvislosť medzi uvedenými nákladmi a nerozhodnutím súdu v zákonnej, resp. primeranej lehote.

Z uvedených dôvodov sa krajský súd stotožňuje so záverom okresného súdu o neunesení dôkazného bremena navrhovateľa a nepreukázania predpokladov pre vznik nároku na majetkovú škodu.

Odvolacie námietky navrhovateľa k majetkovej škode nijako nezodpovedajú jeho skutkovým tvrdeniam uvedeným v návrhu, keď odvolaní udáva, že „súd úplne ignoroval všetky tvrdenia žalobcu o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správu informačného systému a z titulu výdajov: na administratívne spracovanie textov, urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje“, hoci návrh na takýchto skutočnostiach založený nie je. Na základe uvedených skutkových dôvodov si navrhovateľ v konaní nároky neuplatňoval a prvýkrát sa takého jeho tvrdenia objavujú až v odvolacom konaní, pričom z hľadiska ust. § 205a ods.1 O. s. p. nie je možné na takéto nové skutočnosti v odvolacom konaní prihliadať. Z rovnakého dôvodu nie je možné prihliadať ani na argumenty odvolateľa týkajúce sa predloženého znaleckého posudku Znaleckého ústavu ekonomickej univerzity v Bratislave.

Odvolací súd sa tiež stotožňuje s odôvodnením okresného súdu, pokiaľ ide o neunesenie dôkazného bremena zo strany navrhovateľa na vznik nároku na nemajetkovú ujmu, vo vzťahu ku ktorej navrhovateľ rovnako nenavrhol a nepredložil žiadne dôkazy.

Súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces, ktoré práva zaručujú v podmienkach Slovenskej republiky okrem zákonov aj Ústava Slovenskej republiky v čl. 46 ods. 1 a v čl. 48 ods. 2 a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, je nielen garancia poskytnutia ochrany ohrozených alebo porušených práv zo strany súdu, ale aj poskytnutie súdnej ochrany v určitom rozsahu a predovšetkým v kvalite. Určujúcim definičným znakom práva na spravodlivé konanie patrí aj právo na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva odpoveď nielen na skutkové a právne otázky daného prípadu, ale i na rozhodujúce argumenty jednotlivých strán.

Tejto zásade zodpovedá úprava v § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadný iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec správne posúdil, pričom súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Okresný súd nemusí dať v odôvodnení odpoveď na všetky otázky, ale iba na tie otázky, ktoré sú z hľadiska skutkového a právneho posúdenia veci rozhodné.

Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia uvedené kritériá spĺňa, keď z obsahu odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplývajú skutkové a právne závery okresného súdu, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

Neobstojí odvolacia námietka navrhovateľa o nedostatku odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v tej časti, ktorá sa týka majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Sudca sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Napadnuté rozhodnutie spĺňa uvedené kritériá. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa dostatočne vysporiadal s dôvodmi, pre ktoré zamietol návrh navrhovateľa.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že okresný súd vec prejednal a rozhodol zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. správne a presvedčivo odôvodnil.

Krajský súd preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, vrátane odvolaním nenapadnutého, závislého výroku o trovách prvostupňového konania, ktorý taktiež vykazuje vecnú správnosť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, trovy konania si však neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik trov odvolacieho konania nevyplýva, preto odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.